

16 Nisan referandumunun aynasında Türkiye

Garbis ALTINOĞLU

20 Nisan 2017

16 Nisan 2017 referandumu Türkiye ve Kuzey Kürdistan halkları için önemli bir deneyimdi bunun da ötesinde bu referandum -sözcüğün olumsuz anlamında- önemli bir dönemeç noktası olma potansiyelini de taşıyor. Görünürde oylanan esas olarak, sahte ve gayrimesru Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tüm yetkiyi elinde toplama isteğiydi. Daha öncesini bir yana bıraksak bile Erdoğan, en azından 15 Temmuz 2016 tartışmalı ya da kontrollü darbe girişiminden bu yana zaten, edimsel olarak tüm yetkileri elinde toplamıştı. O ülkeyi OHAL koşullarında ve Meclis'i devredışı bırakmaya olanak sağlayan kanun hükmünde kararnamelerle yönetiyor, yani bir diktatör gibi davranıyordu. Bu referandum işte bu duruma, bu oldubittiye hukuksal bir kılıf hazırlama girişimiydi MHP lideri Bahçeli'nin deyişiyle fiili durumu hukuk hle getirme eylemiydi. Şunu da unutmamak gerek: Referandumdan hayır sonucunun çıkması bu edimsel durumu değiştirmeyecekti cumhurbaşkanlığı makamını işgal etmiş olan Erdoğan ülkeyi hiçbir şey olmamış gibi yönetmeye devam edecekti. Ancak güçlü bir hayır oyu, Erdoğan'ın suratına atılmış bir şamar olacak, demokratik muhalefetin özgüvenini arttıracak, majestelerinin muhalefeti ve AKP'nin pasif desteği konumundaki CHP'ni, Erdoğan'la arasına daha fazla mesafe koymaya zorlayacaktı.

Ama bu referandumda sadece toplumun, başında yandaşlarının peygamber saydığı, hatt Tanrısal özellikler yüklediği birinin olduğu/ olacağı İslm-faşist bir dikta rejimi altında yaşamak isteyip istemediği oylanmadı Türkiye'nin en

azından 1839 Tanzimat Fermanı'ndan bu yana izlediği çağdaş bir burjuva toplumu olma doğrultusundaki zikzaklı evrimin sürdürölüp sürdürölmeveceğı ve 1839 öncesine geri dönölüp dönölmeveceğı de oylandı. (Erdoğan ve yandaşlarının, yüzyıllık parantezin kapatıldığı ve Kemalist cumhuriyetin yerini bir İslm cumhuriyetine bıraktığı yolundaki söylemleri tam da bunu anlatıyor.) 16 Nisan'da evet oyu verenlerin referandumun bu anlamını kavrayıp kavramadıkları son çözümlemede önemsiz bir ayrıntı. Evet, Erdoğan kampı, tüm devlet olanaklarını kullandığı, özellikle Kürdistan'da oylama sürecini terörize ettiği son derece eşitsiz bir yarış ve büyük ölçekli hile ortamında oyların ancak yüzde 51'ini aldı. Bunun, hayır kampı için görelı bir başarı olduğı söylenebilir. Bu durumda seçmenlerin kabaca yüzde 40'ının evet kampına oy verdiklerini tahmin edebiliriz. Ama bu hiç de küçük bir rakam değıl. Toplumun yüzde 40'ı, sadece Erdoğan'ın kişisel diktatörlüğünü, herhangi bir hukuk tanımamasını, kendisini ve yakın çevresini olağanüstü boyutlarda zenginleştirmesini, gerici ve yıkıcı iç ve ekonomi politikasını, maceracı ve yayılmacı dış politikasını vb. onamakla kalmamış, aynı zamanda onun Türkiye'ye bir yeni Osmanlı karabasını (idamın geri getirilmesi, ikinci sınıf insan sayılacak olan kadınların eve hapsedilmesi, eğitimin dinselleştirilmesi, Sünni İslm'in egemen hle getirilmesi, hilafet özleminin canlandırılması vb.) yaşatma planını onamıştır.

Geçerken şunun da altını çizeyim. Evet kampında yer alan ve Erdoğan kliğinin anti-laik, çağdışı, gerici ve İslm köktendinciliğı yakın çizgisine Kemalizm ve Cumhuriyet değerleri adına karşı çıkanlar ve AKP'ne oy veren muhafazakr-milliyetçi katmanların biat kültürünü, lidere tapma anlayışını ve cehaletini - kısmen, hatt önemli ölçüde haklı olarak- eleştiren ya da küçümseyenler şu gerçeğı unutuyorlar: Türkiye toplumunun böyle biçimlenmiş olması

a) yüzyıllar süren Osmanlı İmparatorluğu'ndan devralınan ve daha sonra da Mustafa Kemal ve İsmet İnönü dönemlerinde sürdürölün anti-demokratik ve despotik yönetim geleneğinin,

b) Türk halkının, Türkiye'nin Batı'dakine az çok benzer bir aydınlanma süreci yaşamamış olmasından kaynaklanan cılız kültürel-entellektüel mirasının ve devrimci geleneğinin görece güçsüz oluşunun

c) ve tabii 20. yüzyılın ilk onyıllarında Hristiyan halklara ve Kürt halkına karşı gerçekleştirilen kıyımlarda toplumun en ileri, en dinamik ve en kültürlü katmanlarının ortadan kaldırılmasının sonucudur. Dolayısıyla nedeni görmezden gelme, hatt Kemal-İnönü dönemini yüceltme ve bütün

olumsuzlukların faturasını sadece siyasal İslam ve AKP ve öncellerine kesme çabası gerçeklerle bağdaşmaz.

Unutulmaması gereken bir husus da şu: Evet kampında yer alan Kemalist, Türk milliyetçisi ve faşist güçlerin Erdoğan'a karşı çıkış gerekçeleri, demokratik muhalefetin gerekçelerinden farklı. Onları asıl ilgilendiren Erdoğan kliğinin Türkiye'yi eyaletlere böleceği, PKK ile gizli görüşmeler yaptığı, Kerkük'ü Barzani'ye armağan ettiği, Ege adacıklarını Yunanistan'a teslim ettiği, Kuzey Kıbrıs'taki gayrimeşru devlete (KKTC) yeterince sahip çıkmadığı türünden şoven kaygılar ve gevezeliklerdi. Demek ki, 16 Nisan referandumu kalın kafalı Kemalistlerin, yarı-Kemalistlerin, CHP'lilerin, MHP'lilerin, ulusalcıların vb., Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunlardan biri, belki de birincisi olan Türk-Kürt sorununda bugüne kadar bir arpa boyu mesafe katedemediklerini ve katedemeyeceklerini bir kez daha gözler önüne serdi. Buna bağlı olarak onlar bu şoven tutumlarının referandumda evet oyu çıkmasını kolaylaştırdığını da görmezden geldiler.

Oysa bu Kemalist, Türk milliyetçisi gruplar HDP milletvekillerinin ve belediye başkanlarının, HDP üyelerinin hapse atıldığı, devlet terörünün ve polis, jandarma, korucu baskısının Kürdistan'da dürüst bir referandum yapılmasının olanaksız kıldığını yüksek sesle dile getirmiş, bu devlet terörünün sınırlanması için ciddi bir çaba göstermiş ve ellerini Kürt halkına uzatmış olsalardı, referandumun sonucu farklı olabilirdi. Türkiye'nin şu gerçeğinin altını çizelim: Kemalistler ve Türk milliyetçileri bu Kürt -ve Hristiyan- korkusundan ve bölünme ve Sevr paranoyasından kurtulmadıkça Türkiye demokratikleşemez. Soruna böyle yaklaşanlar Kürt ulusal hareketinin ta Mart 1993'den bu yana bağımsızlık değil, Türkiye sınırları içinde demokratikleşme, özerklik vb. istemekle yetindiğini bile görmezden geliyor ve -haksız yere- bu hareketi Türkiye'yi bölmek istemekle suçluyorlar.

Bir yanlış anlama olmaması için, tutarlı demokrat ve enternasyonalistlerin, ezilen ulus ve milliyetleri boyunduruk altında tutan devletlerin sınırlarını asla kutsal ve dokunulmaz saymadığını ve dolayısıyla sömürgeci, emperyalist ve ezen ulusların bölücülük, toprak bütünlüğünü koruma demagojisini reddettiklerini belirtmek isterim. Tabii birincilerin özerklik ya da bağımsızlık haklarını kabul ettiğini de. Ancak bazı durumlarda böylesi talepler bölge ve dünya ölçeğinde siyasal gericiliğin güçlenmesine ya da büyük bir savaşın patlak vermesine vb. yol açabilir. Tutarlı demokrat ve enternasyonalistler böylesi

istisnai durumlarda belirli bir ulusun ayrılma hakkını savunmayı sürdürmekle birlikte o somut ayrılma talebini reddederler. ABD'nin ve Panama Kanal Şirketi'nin 1903'de, o sıralar Kolombiya'nın bir parçası olan Panama'yı çeşitli entrikalarla ve Panamalı milliyetçileri desteklemek suretiyle bu ülkeden koparıpbağımsız bir devlet haline getirmesi buna iyi bir örnek sayılabilir.

Kemalistler ve Türk milliyetçilerinin bu tutumu, Türk halkının ileri katmanlarının esas tehlike olan Erdoğan kliğine ve onun gizli-açık bağlaştığı IŞİD, El Nusra Cephesi, Müslüman Kardeşler türünden terör gruplarına ve onların arkasındaki ABD emperyalizmine karşı savaşımını da zorlaştırıyor ve kötüleştiriyor. Bugün Türkiye'deki 3-4 milyon Suriyeli mülteci arasında yuvalanmış olan önemli bir IŞİD, El Nusra Cephesi yığınağı olduğu, son aylara kadar varlıklarını izlemeye bile gerek duymayan bu grupların, Erdoğan kliği, TSK ve MİT ile içli dışlı olduğu, Suriye ordusunun ilerlemesi sonucunda İdlib'de ve sınıra yakın diğer bölgelerde birikmiş teröristlerin de Türkiye'ye kaçacakları ve tüm bu gelişmelerin Türkiye için çok ciddi bir tehdit oluşturduğu besbelli.

Buna ABD'nin Suriye'yi istikrarsızlaştırma planlarını yeniden gündeme getirmesi, Suriye'ye yeni askerbirlikler konuşlandırması ve Tayyip Erdoğan'ın da ABD'nin gerek El Şayrat asker üssünü vurmasını ve gerekse Suriye sorununa yeniden burnunu sokmasını açıkça ve coşkuyla desteklemesi eklenmeli. Hl böyleyken, demokratik muhalefet te içinde olmak üzere hayır kampındaki parti, grup ve çevreler referandum kampanyası sırasında bu konuyu hemen hemen hiç işlemediler. Ve şimdi de işlemiyorlar. Bu koşullarda özerklik, eyalet vb. geyiği yapan IŞİD-El Nusra kafalı, ama pragmatist ve esnek Erdoğan ve ortaklarının, yaptıkları tüm kıyımlara rağmen, herşeyi Ankara'dan yönetme tutkusundan vazgeçmeyen ve ilkel üniter devlet anlayışından ödün vermeye bir türlü yanaşmayan CHP'ne, Kemalistlere ve Türk milliyetçilerine kıyasla Kürt halkına ehveni şer (=kötünün iyisi) gibi gözükmesine şaşmamak gerek. Bu kalın kafalı Kemalistler ya da sözde Kemalistler Kürt halkının temsilcileriyle oturup konuşabileceklerini, onlarla minimal düzeyde de olsa iki tarafça da kabul edilebilir bir anlaşmaya varabileceklerini, ama Türkiye'yi ve Ortadoğu'yu Orta Çağlara götürmek isteyen Erdoğan kliğiyle, Suudi ve Katar gericileriyle ve IŞİD-El Nusra Cephesi gibi kafa kesen, insan yakan ve kadın-kız satanlarla böyle bir şey yapamayacaklarını, onlarla herhangi bir ortak zemin bulamayacaklarını anlamıyor ya da anlamazdan geliyorlar.

Bütün bu olgular, yakın çevresi dışında -AKP kurucuları ve kendisinin eski dostları da içinde olmak üzere- neredeyse herkesi kendisine düşman etmiş olan Erdoğan kliğinin güçlü ve yıkılmaz olduğu anlamına gelmiyor elbet. Başındaki kişi, Erdoğan'a sadakatini göstermek için çay toplamaktan sakınmayan Yüksek Seçim Kurulu'nun, varolan yasaları açıkça çiğneyerek referandumu AKP-MHP'nin zaferi ilan etmesine karşı sürmekte olan gösterilerin yaygınlaşması ya da işçi, gençlik, emekçi yığınlarının ilerde ortaya çıkabilecek grev, yürüyüş vb. eylemlerinin patlak vermesi Erdoğan kliğini köşeye sıkıştırabilir ve alaşağı edebilir. Sorun toplumun adeta genel bir hı almuş olan korkaklığı ve ürkekliğinde, CHP muhalefetine halkın toplumsal tepkisini pasifize etmesinde/ yatıştırmasında ve devrimci bir önderliğin olmayışında yatıyor. Bunu, 16-17 Ekim 2015 tarih ve Korkaklar ülkesinde padişah olmak başlıklı yazımda ve diğer bazı yazılarımda işlemiştim. Bu yazımda CHP'nin karşı-devrimci rolünü ele aldıktan sonra Levent Gültekin'in 13 Şubat 2015 tarih ve Korkaklar halktan yiğitlik bekliyor başlıklı yazısında şu satırları aktarmıştım:

Son dönemlerde şu tür cümleleri çok sık duyuyorum: Bu halk niçin gerçeği görmüyor? Niçin gidişatın farkına varmıyor? Neden hı AK Parti'ye destek veriyor? Niçin olup bitene sessizler? Bu kadar çıkarıcılık, bu kadar menfaat düşkünlüğü olur mu? Muhalefet çaresiz Aydınlar korkak Medya sinmiş İşadamları ürkmüş Yargı mensupları ikbal peşinde Kanaat önderleri, yazarlar, entelektüeller İktidarla arayış bozmamak, dışlanmamak için sözlerini evirip çeviriyorlar. Önemli bir kısmı, iktidar nimetlerine teslim olmuş. Milyarlarca dolar serveti olan İşadamlarından esaslı bir tavır göremiyoruz. En küçük bir itiraz duymuyoruz. 10 yıl çalışmazsa maddi sıkıntı çekmeyecek kadar durumu iyi olan gazetecilerden, aydınlardan, kanaat önderlerinden haysiyetli bir tavır göremiyoruz. Ardından ise şunları eklemiştim:

Gültekin bu listeye haklarında davalar (Balyoz, Ergenekon vb.) açılması üzerine tıpış tıpış gidip teslim olan ve daha sonra da ağlaşan generalleri Erdoğan kliğinin sonu görüldüğü halde onun uşaklığını yapmaktan başka bir şey düşünemeyecek hle gelmiş olan üst düzey sivil bürokratları da katabilirdi. Bir zamanlar, ülkenin yazgısına egemen olmuş bu astığı astık kestiği kestik bay ve bayanların içine düşmüş oldukları durum gerçekten de içler acısı ve ibret verici! Öyle ki, gardiyanlardan tek bir fiske yemeden, kaldıkları odalarında kitapları, TV aygıtları bulunan, yakınları ve avukatlarıyla düzenli görüşebilen sanıklar kaldıkları Silivri'de birkaç ay ve bazı istisnai durumlarda birkaç yıl yatıp çıktıklarında neredeyse ulusal kahraman' ilan ediliyorlar.

Author Details

Garbis ALTINOĞLU

maryamohannes@yahoo.fr

Bunu paylaş:Facebook'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Linkedln üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pinterest'te paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Daha fazlaArkadaşınızla e-posta üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Skype'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Telegram'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pocket'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Tumblr'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)